

Posudek na bakalářskou práci

Pavλίna Klimešová: Otázka zla u Martina Bubera

Posudek vypracoval: PhDr. Wendy Drozenová, PhD.

Cíl této práce je jasně vyjádřen hned v úvodu: „na základě analýzy Buberovy filosofie dospět k charakteristice jeho pojetí zla a etických důsledků, které jsou s ním spojeny. Dalším cílem je provést srovnání Buberova pojetí zla s klíčovou tradicí evropské náboženské filosofie, která se váže k pojetí Aurelia Augustina.“ Autorku přivádí k otázce po zlu samotná skutečnost světa, se kterým se setkáváme. Ačkoli autorka čerpá hlavní materiál k Buberovu pojetí zla především z jeho spisu *Obrazy dobra a zla*, snaží se nejprve proniknout do způsobu jeho myšlení a do jeho pojetí člověka prostřednictvím filosofie dialogu. To pokládám za přednost práce, protože analýza hlavních myšlenek Buberova spisu *Já a ty* podává klíč k jádru myšlení, které smysl člověka vidí ve vztazích, což se musí promítnout i do pojetí dobra a zla. Tak můžeme nalézt paralelu mezi tezí filosofie dialogu, kterou čteme na s. 10: „Slovo Já-Ty mohu říkat jen celou bytostí, slovo Já-Ono nemohu,“ a tezí na s. 25: „dobro je vykonáváno duší celou, sjednocenou“ - zatímco zlo není konáno celou duší. Podle Bubera dobro a zlo se liší svým způsobem bytí, nejde jen o polární protiklady (s. 16). Osvětlení Buberova pojetí člověka a jeho možností směřování k dobru či zlu autorka čerpá i z řady dalších spisů.

Následující část práce, srovnání Buberova pojetí zla s pojetím Aurelia Augustina, začíná Augustinovým tázáním po zlu v jeho Vyznáních a ústí ve formulování shod a rozdílů u obou myslitelů: oba vycházejí z biblického pojetí Boha, od něhož pochází dobré stvoření, zatímco zlo má jen dílčí roli. Hlavní rozdíl mezi oběma mysliteli autorka nalézá v interpretaci mytického příběhu o zapovězeném ovoci - přestoupení příkazu podle Augustina zakládá „prvotní hřích“ s dalekosáhlými důsledky pro lidstvo, zatímco u Bubera jde o událost, která k rozlišování dobra a zla člověka teprve vede a vlastně „hřích“ (jako vědomé odvrácení od dobra) teprve umožňuje. Jak zdůrazňuje i závěr práce, podle Bubera zlo pochází z nezacílenosti, nerozhodnosti člověka, z jeho nedostatečné zaměřenosti k dobru.

Závěr výstižně shrnuje hlavní výsledky, k nimž autorka v práci dospěla, a prokazuje, že cíle práce byly splněny.

V práci jsou dodrženy všechny formální požadavky a vychází z literatury přiměřeného rozsahu, která je přehledně rozdělena na vlastní díla sledovaných autorů a sekundární literaturu.

Navrhuji hodnocení výbornou.

Vypracovala W. Drozenová dne 2. 6. 2017